

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 1. An gradus Intensionis sint homogenei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

materia habet partes entitativas, quantitas, extensas, bicubitum item consistit in indivisibili, quia si illi addas siue demas non erit bicubitum, & tamen bicubitum habet in se plures palmos. Directè autem dicitur essentiam qualitatibus & aliorum, quoad Metaphysica prædicata, stare in indivisibili; compati tamen potest illa indivisibilitas divisibilitatem Physicam.

OBJICITUR III. Purus actus non habet quidquam potentiae. Qualitas est purus actus. Ergo non habet quidquam compositionis, consequenter nec additionis partis ad partem.

RESPONDETUR. Phrasim in hoc argumento non esse exactam. Ly enim actus purus supponit pro Deo, vera ergo erit propositio de actu puro Increato, non creato; dicique potest, actum creatum non habere quidquam potentiae, hoc est, materiae, prout illi appropriatur Ratio potentiae & subiecti: nam forma quæ talis non dicit materiam, falsum tamen est, quod non dicat quidquam potentiae, in ordine ad aliquod creatum constituendum, consequenter dabitur adhuc locus ad constituendum intensum per additionem partis ad partem.

Agendum hic esset de mente Sancti Thomae, de ea exacte Hurtadus sectione 5. Inter locos adduci solet ille, quo docet, formam separatam à subiecto, non posse intendi, sed hanc auctoritatem rectè explicat Cajetanus, quod scilicet si daretur forma, quæ non esset in subiecto, nec ordinem diceret ad illud, talis forma intendi non posset, siquidem intentio exigit fieri in eadem parte subiecti. Pro nobis est S. Thomas 2da 2da quæst. 24. Art. 4. ubi docet, eos propriam vocem ignorare, qui dicunt habitum charitatis per radicationem intendi in subiecto, quin ipsa charitas in subiecto augeatur.

DIFFICULTAS III.

De Gradibus Intensionis.

ID quod præcipuè in hac materia quæritur, est; An gradus intensionis sint homogenei, hoc est ejusdem rationis, soloque præcisè numero distincti; an verò heterogenei, seu diversæ rationis, & plusquam numero distincti.

Punctum Difficultatis 1.

An gradus Intensionis sint homogenei?

DOCET esse gradus heterogeneos Suarez. Hurtadus. Lugo de Incarnatione Disputatione 5. Sect. 7. n. 44. Negat Vasquez. Arriaga. Recentior Suarez.

DICENDUM est. Gradus intensionis esse homogeneos; Missis aliorum probationibus, quas confutatas videbis apud Recentiores.

PROBATUR Conclusio. Ex una parte non implicat contradictionem intentio, quæ fiat nisi per additionem homogeneam, sicut etiam non implicat alia quæ fiat per additionem heterogeneam. Ex altera parte, nulla est necessitas, & nullum fundamentum heterogeneæ pluralitatis. Ergo sicut non sunt multiplicanda Entia sine necessitate, ita nec heterogeneanda.

PROBATUR 2. Ponamus unum gradum intensionis; hic cum sit Materialis, continet in se plures partes & proportionales, & aliquotas, quæro, an illæ partes unius gradus sint homogeneæ? an heterogeneæ? si homogeneæ? Ergo & reliqui gradus poterunt esse homogenei, non enim major ratio unius, quam alius. Si heterogeneæ, quæro, an omnes sint heterogeneæ? an aliquæ? Si aliquæ tantum, Ergo dabuntur alia homogenea, cur ergo non & gradus, quod si omnes partes illius unius gradus, sunt heterogeneæ, quæro an partes illæ sint divisibiles? an indivisibiles? si indivisibiles, redeunt argumenta facta in Materia de Quantitate contra Zenonistas. Si autem sunt divisibiles. Ergo in illa heterogeneitate, sunt similes adeoque homogeneæ, Ergo & gradus homogenei esse possunt.

PROBATUR III. Communitè à pari. Quæcunque ratio probat partes quantitatis esse ejusdem rationis, & posse nihilominus facere extensionem, eadem probabit, esse posse partes ejusdem rationis, & facere intensionem.

RESPONDEBIS. Quantitatem, cum sequatur Materiam, quæ ipsa habet partes homogeneas, debere habere iidem partes homogeneas, ita passio sequatur naturam subiecti.

CONTRA. Quia saltem intentio Materialis sequitur Materiam, cur ergo saltem illa non habebit partes ejusdem rationis? reditque argumentum. Potest sequi extensio naturam materiae, partes homogeneas habentis, & tamen non nisi partibus homogeneis. Ergo & intentio.

OBJICITUR I. Qualitas magis perficitur intensione quam extensione, quæ perfectior salvari non potest, si sint gradus homogenei, nam iidem gradus qui sunt in extensione, si ponantur in eadem parte subiecti, perficient intensionem.

RESPONDETUR. Argumentum multum probare, probat enim etiam gradibus heterogeneis non posse perfici intensionem, quia gradus v.g. Quintus posset poni in prima extensionis parte aliquota. Directè autem dici potest quod Qualitas magis perficiatur, intensione quam extensione; sed hoc non obstante, poterit adhuc illud esse Intentio, quod aliàs foret non nisi Extensio, casu quo in eadem parte subiecti, eadem Qualitas ponatur, nec oppositum probat Argumentum.

INSTAT Hurtadus. Perfectio extensiva, est valde materialis, & per accidens; hinc hoc complexum Deus & creatum est perfectius exten-

tensivè ipso Deo, quamvis intensivè nihil possit esse Deo perfectius.

RESPONDETUR. Concedo interim totum, nego autem inde sequi, quod qualitas non sit intendenda, si id, quod extensivè in pluribus erat positum, in eadem omnino parte subiecti ponatur; quæ intensio non competet Deo addita creatura, quomodo enim reciperetur in eadem parte subiecti, Deus & creatura, quomodo ordinaretur ad eandem rationem, &c.

OBJICITUR 2. Si intentio efficeretur sola additione graduum homogeneorum, non esset ratio, cur potius primus producat, quam secundus. Item cur in remissione hic potius expellatur, quam alius; & tamen certum est, cum gradu caloris octavo, non posse stare naturaliter vel unum gradum frigoris.

RESPONDETUR. Unumquodq; agens calidum ut octo, habet plures numero inde sua virtute gradus heterogeneos, quos producere potest; unde ergo provenit, quod hunc potius gradum heterogeneum producat; si id referes in ordinem à Deo præstitutum, referemus & nos. Quod attinet ad remissionem cur hic potius vel ille gradus expellatur, referri etiam debet in determinationem divinam; quod non est novum, cum desunt alicujus indifferentia determinativa creata, quodque unus gradus frigoris non sit possibilis cum gradu octavo, non oritur ex speciali aliqua conditione gradus octavi, sed quia subiectum est incapax, vel quia octo gradus caloris, exemplo debellant unum gradum frigoris. Et sicut referre tu id posses in excellentiam gradus octavi, ita & nos referre possemus in excellentiam omnium simul positorum.

INSTABIS 1. Non est major virtus requisita in subiecto informato octo gradibus caloris, ad recipiendum unum gradum frigoris, quam sit in eodem subiecto informato octo gradibus caloris, ad recipiendum octo v.g. gradus lucis; imò plus videtur esse recipere octo gradus lucis; quam recipere unum frigoris, sed potest v.g. aer calidus ut octo, recipere octo gradus lucis. Ergo poterit recipere & unum frigoris.

RESPONDETUR. Rigorose & pressè loquendo, nec secundum phrasim communem, non ex incapacitate subiecti oritur, quod cum octo gradibus caloris non possit stare unus gradus frigoris, si enim ex incapacitate subiecti id oriretur, etiam divinitus id non fieret, quia capacitas subiecti, est ipsa entitas subiecti: si ergo entitate sua repugnat subiectum recipere illos gradus, illam entitatem capacem non potest reddere etiam Deus. Sicut quia entitate sua Rationale repugnat Irrationali, ne divinitus quidem Rationale fieri potest Irrationale. Ordinariè tamen dicitur id proficisci ex incapacitate subiecti latiori modo; quia scilicet cum agens nullum sit, quod subiecto calido ut octo, manenti calido ut octo,

inducere possit unum gradum frigoris, sit, ut dicamus incapax esse subiectum: quia capacitas proxima respicit naturale agens. Quod autem non detur tale Agens inductivum, rejici id debet in naturam ipsorum accidentium, & contrarietate à posteriori cognitam, secundum quam, ignem qui est calidus ut octo, non dicimus unquam frigere. Quia autem calor non habet talem contrarietatem cum luce, stare cum illius, non tantum uno, sed etiam octo gradibus potest.

INSTABIS 2. ex Oviedo. Ponamus quod subiectum habeat gradus quatuor caloris, & quatuor frigiditatis, accedat aliud agens, quod inducat unum gradum caloris, eo casu non est ratio, cur potius cedat aliquis gradus caloris, quam frigoris, idque ideo, quia gradus caloris adveniens non opponitur cum gradibus frigoris, imò stare cum illis posset, si non inveniret subiectum octo gradibus informatum. Ergo opponitur cum tota non nisi illa collectione. Ergo non erit ratio, cur potius cedat unus gradus frigoris quam caloris.

RESPONDETUR. Attendo ad impossibilitatem una cum octo gradibus præexistentibus unius insuper gradus, ex vi huius tituli, non magis calor deposcet expulsionem unius gradus caloris, quam expulsionem unius gradus frigoris; idem enim titulus, nempe octo gradus, utrobique reperitur; nihilominus unus gradus caloris, respectu subiecti quatuor gradibus caloris, & quatuor gradibus frigoris informati, alio titulo determinat sibi potius expulsionem frigoris, nempe ratione oppositionis contrariæ, secundum quam pugnant inter se; contrariæ inquam, & non tantum dissimilis, quia aliàs accessus caloris, deberet deposcere expulsionem coloris, cui etiam dissimilis est: & cum gradus præexistentes frigoris non potuerint resistere ut non produceretur ille gradus, nec etiam se poterunt conservare, & defendere omnes, in circumstantia præcipue aliorum etiam præexistentium graduum caloris.

INSTABIS 3. Maurus quæst. 28. Operationes naturæ sunt ordinatæ per se, & non solum per accidens, sed in alteratione prius inducitur unus gradus, deinde alius. Ergo certus gradus ex sua natura intrinseca postulat introduci post alium. Ergo tales gradus habent aliquam heterogeneitatem ordinis.

RESPONDETUR. Concedo, quod operationes naturæ, sint ordinatæ per se; ad salvandam tamen hanc ordinationem, non est necesse ponere in ipsis gradibus heterogeneitatem; certè enim quando generatur aqua, aer, ignis, terra, est illic operatio naturæ per se ordinatæ, nec prius generatur multum aquæ, antequam generetur minus aquæ, & tamen ad hoc salvandum, non est necesse ponere partes illas substantiales elementorum heterogeneas, ita nec in præsentem

† (E)

erit

erit necesse illas ponere; salvaque homogeneitate, erit illa operatio naturæ per se ordinata, quia scilicet non potest fieri prius major intensio, postea minor, licet per se, non sit ordinata illa operatio hoc sensu, quod sit ordo per se, inter ipsos gradus adlativos Intensionis.

OBJICITUR 3. Si gradus sunt homogenei, sequitur non intendi tantum aliquid, quin possit intendi magis: quia quando aliquid crescit per extensionem, non ita crescit, quin magis & magis semper possit crescere; idque ideo: quia quantitatis partes sunt homogeneæ. Ergo etiam non ita aliquid intenditur, quin magis & magis intendi possit cum etiam intensionis partes sint homogeneæ.

RESPONDETUR. Querendo, cur si gradus sint heterogenei non sint ulterius multiplicabiles, adeoque magis intendentes, si id referatur in incapacitatem subiecti, vel defectum agentis productivi; idem & nos dicemus.

INSTABIS. Transferat Deus homogeneum calorem ignis A, in ignem B, additio illa, vel faciet magis calidum, vel non, si non faciet. Ergo nec prior additio graduum homogeneorum fecit magis calidum, si faciet. Ergo per nos non est ratio, cur magis & magis intendi non possit calor.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum, in casu quo heterogeneus calor unius ignis transferatur in alium; directe dici potest, in intensionibus talium qualitatum haberi terminum supremum, ipsos octo gradus, hinc quidquid ultra poneretur magis intensum? non faceret.

OBJICITUR 4. Si ad rationem intensionis sufficiunt gradus homogenei, sequitur quod si divinitus duæ quantitates in eadem parte subiecti recipiuntur, redderent subiectum intensius quantum, & tamen hoc falsum est.

RESPONDETUR. Disparitatem esse; quia ad intensionem non solum id requiritur, ut aliquid sit in eadem parte subiecti, sed etiam ut sit natura sua de genere qualitatis; quod ipsum non sufficit, quia multæ dantur qualitates quæ non sunt capaces intensionis, & ita potentia, si essent distinctæ ab anima, censent omnes quod non essent intensibiles, sed sequerentur conditionem animæ, quæ non intenditur, & licet quidem perfectiones aliquæ dentur, quæ quamvis consequantur suas essentias, nihilominus intenduntur, id nihilominus verum est de passionibus, quæ ad diversas formas disponere possunt; sic humiditas, frigiditas, aqua, sunt passionibus, intensibiles tamen, quia ad diversas formas disponere possunt, jam autem quantitas nec est de genere qualitatis, & quamvis foret non ostenditur, quod secum traheret prædicatum: Intensiva ideo quantitas multiplicatio posita, in eadem parte subiecti non intenderet illud.

NOTO ex Arriaga & recentiori Suarez. Ca-

su quo octo partes quantitatis penetrarentur, & in singulis partibus quantitatis esset unus gradus caloris, adhuc non intenderetur calor ut octo, quia ille gradus esset in diversis partibus subiecti, quantumvis penetratis, & sic v.g. albedo partium corporis Christi, est penetrata, neque tamen Christus in Eucharistia & magis albus, quam in cælo, quia illi gradus sunt in diversis partibus subiecti, quantumvis penetratis.

INSTABIS. Tam perfecte quantitas unius digiti est quantitas, quam quantitas unius palmi, idque ideo quia quantitas partibus homogeneis constat. Ergo etiam tam perfectus erit unus gradus qualitatis quam octo, quia eis convenit homogeneitas partium.

RESPONDETUR. Cum quantitas non sit qualitas, & recipi etiam non possit in eadem parte subiecti, non faciet intensionem. Secus unus gradus qualitatis, qui gradibus octo est æquivalens quoad prædicata essentialia, non autem numerica & individualia.

OBJICITUR 5. Si intensionis gradus sunt homogenei, sequitur quod si in Intellectum aliquis plures cognitiones aliorum transferrentur, intensius ille cognosceret objectum; nihil enim decisset ad intensionem: nam cognitio ex sua parte admittit intensionem, ex altera parte per nos intensio, multitudine homogenea stat.

RESPONDETUR. Eo casu non futuram cognitionem illam intensiorem, quia ad hoc ut fiat intensio per additionem gradus ad gradum, est necesse ut subiectum possit participare rationem, sibi ab illis formis tribuendam; & sic si non posset calor calidum facere, non intenderetur per illum calorem calidum, cum ergo cognitio ab uno principio producta, non possit aliud principium reddere intelligens, fit ut multiplicatio illarum cognitionum, non reddat animam, in qua illæ cognitiones recipiuntur magis intelligentem. Quodque in aliis intensionibus est unitas subiecti, quod intenditur, hoc in actu vitali est unitas ipsius actus. Quia ergo non intra unitatem ipsius actus, sed cum illorum plurificatione fit illa multiplicatio, non fundabit actum intensiorem.

Punctum Difficultatis 2.

Solvitur principale fundamentum.

OBJICITUR Suarez. Si gradus intensionis omnes sunt homogenei, sequitur quod agens, potens producere octo gradus in diversis partibus, possit eosdem in eodem subiecto producere, quod si verum sit, sequitur agens ut quatuor, quod potest in diversis partibus subiecti, producere calorem ut tria, fore etiam potens producere in eodem subiecto. Ergo poterit producere maiorem intensionem quam habet. Eadem difficultas sic aliter proponitur calidum ut quatuor,